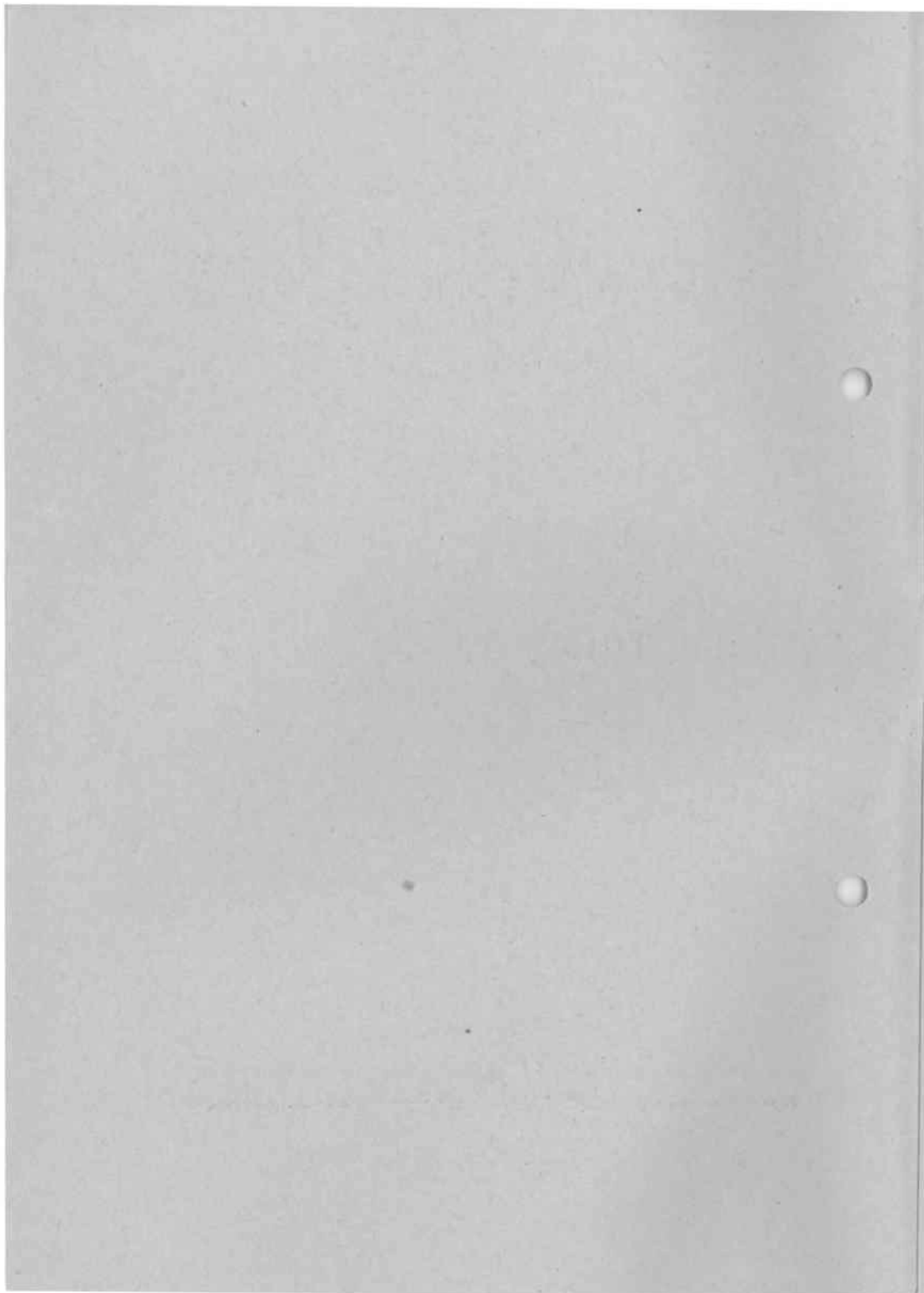

HAAPAJÄRVENSEUDUN OSUUSLIKE i.l.

1944

HAAPAJÄRVENSEUDUN OSUUSLIKE i.l.

TOIMINTA- JA TILIKERTOMUS

v.

1
9
4
4

OU LUSSA 1945, POHJOLAN TYÖN KIRJAPAINOSSA

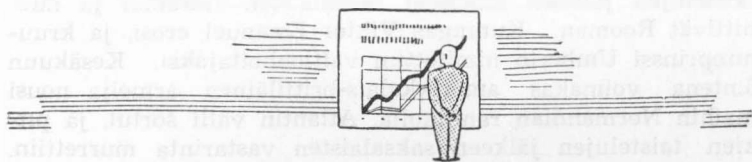
TALOUSELÄMÄ V. 1944.

Jo vuoden 1943 lopussa voitiin todeta, että liittoutuneet olivat saavuttaneet yllötteen kaikilla sotanäyttämöillä, ja kuluneen vuoden aikana tämä on tullut yhä ilmeisemmäksi. Itärintamalla Neuvostoliitto tavan takaa hyökkäyskohtaansa muutellen eteni pohjoisessa Saksan rajalle ja Varsovaan sekä etelässä Romaniaan, Bulgariaan ja Unkariin. Tuloksena olikin, että Romania, Suomi ja Bulgaria luopuivat taistelusta ja käänsivät aseensa Saksaa vastaan. Italiassa liittoutuneet, laskettuaan joukkojaan maihin Nettunon rannikolle, pitkien taistelujen jälkeen mursivat saksalaisten rintamat ja miehittivät Rooman. Kuningas Viktor Emanuel erosi, ja kruununprinssi Umberto nimitettiin valtionhoitajaksi. Kesäkuun 6:ntenä voimakas amerikkalais-brittiläinen armeija nousi maihin Normandian rannikolla, Atlantin valli sortui, ja pitkien taistelujen jälkeen saksalaisten vastarinta murrettiin. Kun samanaikaisesti tapahtui uusi maihinnousu Etelä-Ranskassa, oli saksalaisten pakko tyhjentää Ranska ja suuri osa Belgiaa.

Omassa maassamme tapahtui ratkaiseva käänne syyskuun alussa, jolloin solmittiin aselepo ja saman kuun 19:tenä päivänä välirauha, jonka mukaan Moskovan rauhan rajat saatettiin jälleen voimaan. Lisäksi Suomen oli luovutettava Porkkalan alue ja Petsamo sekä kuuden vuoden aikana maksettava 300.000 milj. dollariin nouseva sotakorvaus tavarana. Tämän lisäksi suomalaisten oli karkoitettava Pohjois-Suomesta saksalaiset, jotka vetäytyessään pahasti tuhosivat maamme pohjoisia alueita.

Pitkäaikainen, paljon menetyksiä ja uhrauksia vaatinut sota on näin ollen päättynyt ja kovaa kokenut kansamme voi ryhtyä rakennustyöhön niissä uusissa oloissa, joihin välirauha on sen asettanut. Taloudellinen tilanne on edelleenkin raskas, ja sitä vaikeuttaa toisaalta sotakorvausten maksaminen, toisaalta se, että ulkomaankauppamme on jokseenkin kokonaan katkenneena. Olosuhteista johtuen kuluneen vuoden sato, rehusatoa lukuunottamatta, antoi vähemmän tyydyttävän tuloksen. Elintarviketilanteemme on edelleen niuk-

ka, ja maamme on entistä enemmän joutunut omien mahdollisuuksiensa varaan. Työvoiman puute on tosin armeijan kotiuttamisen jälkeen useimmilla aloilla poistunut, mutta toisaalta raaka-aineiden niukkuus suuresti hidastaa teollisuutemme, kuten maataloutemme, tuotannon elvyttämistä. Rahatalouden kehitysuunta on vuoden kuluessa edelleen ollut epäedullinen. Valtiovelka on mainittuna aikana kasvanut 52 miljaardista 65 miljaardiin markkaan, ja setelistö on samaan aikaan lisääntynyt 10.5 miljaardista markasta 15.6 miljaardiin markkaan. Hintojen kehitys on sensijaan ollut edullisempi, sillä elinkustannusindeksi on vuoden kuluessa noussut vain 6 pistettä eli 197:stä 203 pisteeseen ja tukku-kauppaindeksi 13 pistettä eli 291:stä 314 pisteeseen.

Liikkeemme saavuttamiin tuloksiin v. 1944 aikana voidaan olla hyvin tyytyväisiä. Kaikenlaisista hyvin tunnetuista vastuksista huolimatta myynti nousi ennätysmäärään. Kaiken pahimmin haittaa tuottaa luonnollisesti edelleenkin tavarain puute. Myynnin kasvu ei kuitenkaan kaikki johdu hintojen noususta vaan on välitettyjen tavarain määrässäkin lisäystä. Tämä on tietenkin mahdollista vain sikäli, että kokonaan markkinoilta loppuneitten tavarain tilalle on yritetty etsiä uusia myyntiartikkeleita. Ostohaluhan on edelleenkin hyvä ja jos ei saada sitä mitä välttämättä tarvittaisiin, ostetaan myöskin sellaista, mikä ei ole niin tuiki välttämätöntäkään.

Jälempänä on myyntitilastokohdassa mainittu esteistä joita meillä on liikevaihdon kehittymisen tiellä. Siitä huolimatta että liikkeellemme ei ole suotu mitään sellaisia erikoisoikeuksia erinäisten tavarain jakelussa mitä jotkut toiset liikkeet alueellamme nauttivat, nousi liikevaihtomme jälleen kertomusvuoden aikana reippaasti.

Seuraavassa esittelemme lähemmin liikkeemme toimintaa yksityiskohdittain.

JÄSENISTÖ.

Uusia jäseniä liittyi osuuskuntaamme kuluneen vuoden aikana 64. Kuoleman kautta erosi 10 ja poismuuton takia 4, joten jäsenmäärän lisäykseksi jäi 50. Jäsenmäärä oli vuoden lopussa 872. Jäsenmäärän lisäykseen on vielä mahdollisuuksia entiselläkin toimialueella ja tullaankin siihen lähiaikoina kiinnittämään erikoinen huomio.

Ammatiltaan jäsenistö jakaantui seuraavasti:

	Miehiä	Naisia	Yhteensä
Tilallisia	188	138	326
Pientilallisia	109	30	139
Maa- ja metsätyöväkeä	203	41	244
Pikkuliikkeen harj. ja liiketyöl. ..	101	25	126
Muuta työväkeä	25	3	28
Vapaiden ammattien harjoittajia ..	3	3	6
Yhteensä	629	243	872

Osuusmaksunsa ovat jäsenet suorittaneet ilahduttavan hyvin. Jäsenmaksunsa hoitamisen kokonaan laiminlyöneitä on vain 2, vuotuiserat osittain hoitaneita 173, täsmällisesti hoitaneita 352 ja osuusmaksunsa täyteen 300 markkaan asti suorittaneita 345.

Toimipaikat.

Kertomusvuoden aikana ei uusia toimipaikkoja avattu, joten toiminnassa oli edelleenkin 10 myymälää, kahvila ja leipomo.

Liikevaihto.

Jälleen saavutettiin uusi vuosimyyntiennätys, ollen vuoden liikevaihto 15.206.509: 59, jossa nousua edelliseen vuoteen verrattuna 2.703.365: 54, eli 21,62 %.

Kärämäen myymälän uusi v. 1943—44 vaihteessa valmistunut liiketalo.

Eri kuukausien osalle jakaantui myynti seuraavasti:

Tammikuu	802.419: 05	+	53.416: 65	=	7,13 %
Helmikuu	958.977: 80	+	186.834: 80	=	24,20 »
Maaliskuu	1.038.591: 90	+	126.532: 60	=	13,87 »
Huhtikuu	1.201.543: 77	—	132.490: 73	=	9,93 »
Toukokuu	1.308.457: 18	+	33.154: 08	=	2,60 »
Kesäkuu	1.155.288: 05	+	178.806: 25	=	18,31 »
Heinäkuu	921.057: 75	+	35.081: 75	=	4,93 »
Elokuu	1.203.259: 40	+	102.754: 05	=	9,34 »
Syyskuu	1.400.425: 90	+	157.490: 95	=	12,68 »
Lokakuu	1.507.145: 23	+	464.237: 28	=	44,55 »
Marraskuun	1.526.342: 58	+	554.802: 28	=	57,11 »
Joulukuu	2.183.100: 98	+	942.745: 58	=	76,02 »
Yhteensä	15.206.609: 59	+	2.703.365: 54	=	21,62 %

Eri toimipaikoissa oli myynti ja sen kehitys edelliseen vuoteen verrattuna seuraavanlainen:

Myym. n:o 1 Haapajärvi	5.248.028: 05	+	1.271.383: 95	=	31,98 %
Keskusvarasto	1.060.679: 79	+	155.289: 44	=	17,15 »
Kahvila	367.397: 55	+	80.467: 30	=	28,04 »
Keskustoimipaikka yht.	6.676.105: 39	+	1.507.140: 69	=	29,16 »
Myym. n:o 2 Kuona	621.515: 75	+	148.989: 45	=	31,53 »

Myym. n:o 3	Oksava ..	1.425.569: 35	+	106.288: 90	=	8,06 %
» »	4 Jokelankylä	571.949: 50	+	1.993: 90	=	0,35 »
» »	5 Kärämäki ..	2.213.567: 05	+	567.505: 50	=	34,48 »
» »	6 Saviselkä ..	879.911: 50	+	120.269: 60	=	15,83 »
» »	7 Ylipää	510.245: 65	+	44.940: 45	=	9,66 »
» »	8 Kuusaa ..	502.712: 75	+	21.850: 35	=	4,55 »
» »	9 Autioranta .	1.367.171: 40	+	206.939: 65	=	17,84 »
» »	10 Pennala ..	437.861: 25	—	22.552: 95	=	4,90 »
Yhteensä		15.206.609: 59	+	2.703.365: 54	=	21,62 %

Kun liikkeemme ei ennen nykyistä tavarain niukkuuspulaa ehtinyt nuoruutensa takia ihmeitä tehdä, olemme tavarain jaoissa, joissa otetaan perusteeksi sotaa edeltäneitten vuosien menekki, heikossa asemassa, kuten jo aikaisemmin joissakin yhteyksissä on mainittu. Tämän lisäksi on kilpailevalla liikkeellä yksinoikeutena ilman muuta rehukauppa, nahka-kauppa ja monet muut. Kun liikkeemme näissäkin oloissa on pystynyt jälleen nostamaan myyntiään näin runsaasti, pystymme varmasti vielä paljon parempaan kun edellämäinitut monopolioikeudet joskus poistuvat.

Kun joulukuussa saavutettiin vankka kuukausimyyntienätys, merkitsemme tähän vielä kunkin toimipaikan osuuden tämän kuukauden ennätysmyyntiin:

Myym. n:o 1	Haapajärvi ..	739.423: 80	+	301.479: 85	=	68,85 %
» »	2 Kuona	89.829: —	+	47.272: 35	=	111,10 »
» »	3 Oksava	202.894: 05	+	81.294: 60	=	66,91 »
» »	4 Jokelankylä ..	78.155: 25	+	24.681: 50	=	4,61 »
» »	5 Kärämäki ..	260.096: 75	+	92.979: 70	=	55,64 »
» »	6 Saviselkä	104.563: 40	+	30.065: 50	=	40,40 »
» »	7 Ylipää	83.163: 75	+	36.339: 40	=	7,77 »
» »	8 Kuusaa	73.713: 50	+	8.574: 05	=	13,17 »
» »	9 Autioranta ..	167.441: 90	+	50.473: 40	=	43,18 »
» »	10 Pennala	63.224: 25	+	23.953: 25	=	6,10 »
Kahvila	Haapajärvi ..	36.421: 45	+	15.678: 25	=	75,60 »
Keskusvarasto	» ..	284.173: 88	+	229.953: 73	=	424,10 »
Yhteensä		2.183.100: 98	+	942.745: 58	=	76,02 %

Tavarain kuljetus myymälöille onnistuttiin hoitamaan jälleen melkeinpä normaalisesti. Etäisimpiinkin myymälöihin lähti kuorma varastolta heikommallakin kelillä koko lailla säännöllisesti. Se, että olemme hoitaneet kuljetuskysymyk-

sen onnistuneesti on ollut suuri etu varsinkin kauempana keskuspaikasta oïeville asiakkaillemme.

Leipomo.

Leipomon tuotanto nousi etenkin vuoden loppupuolella reippaasti sillä leipää ryhdyttiin valmistamaan aluksi puolustusvoimille ja sen jälkeen naapuriosuusliikkeille. Leipomokin on osottautunut aivan liian pieneksi ja on se nykyisellä tuotannolla kuormitettu aivan äärimmilleen. Tuotanto oli nettohinnoin 594.724: 43, jossa nousua edelliseen vuoteen verrattuna 330.246: 57, eli 124,90 %.

TAVARAINHANKINTA.

Tavaratilanne ei kuluneen vuoden aikana helpottunut yhtään, pikemmin päinvastoin. Korttiannokset on kuitenkin yleensä voitu jakaa lukuunottamatta vaatetustarvikkeita joitten ostoon oikeuttaneet pisteet hyvin yleisesti syrjäisten seutujen asukkailta jälleen pääsivät vanhentumaan.

Tavarainhankintaa on yritetty hoitaa mahdollisimman ponnekkaasti, mutta esteet ovat usein voittamattomat. Eri myyjien kesken jakaantui tavarain hankinta seuraavasti:

OTK:lta	8.116.699: 77	=	68,66 %
KK:lta	266.833: 95	=	2,25 »
Toisilta osuuskaupoilta	422.243: 35	=	3,57 »
Yksityisiltä	1.534.860: 30	=	12,98 »
Käteisostoina	1.482.021: 85	=	12,54 »
	<u>11.822.659: 22</u>		

Tavararyhmittäin jakautui ostot seuraavasti:

Ravinto- ja nautintoaineet	6.244.087: 93	=	52,82 %
Taloustavarat	575.101: 39	=	4,86 »
Lyhyttavarat	443.370: 57	=	3,75 »

Rauta- ja rakennustavarat	3.206.818: 23	=	27,13 »
Tekstiili- ja teollisuustavarat ..	867.434: 14	=	7,33 »
Jalkineet, nahka ja nahkateokset	485.846: 96	=	4,11 »
	<u>11.822.659: 22</u>		

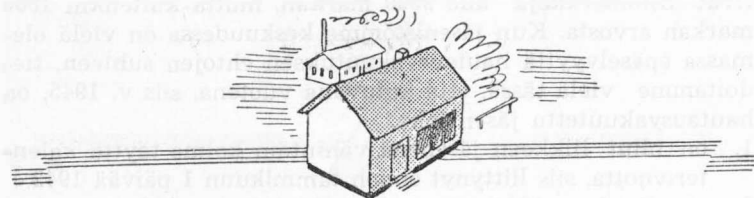
Maataloustuote- ja tarvikekauppa.

Kertomusvuotena tuli suurimmalle osalle liikkeemme aluetta perunasta ja viljasta melkein täydellinen kato jonka vuoksi maataloustuotteiden osto viljelijöiltä jäi varsin vähäiseksi. Markkamääräisesti olivat maataloustuotteiden ostot seuraavat:

Suoraan tuottajilta	1.435.955: 05
OTK:n välityksellä	716.400: 49
KKn jäsenosuusl. suoraan	175.180: 85
Muilta myyjiltä	<u>211.343: 60</u>
	<u>2.538.879: 99</u>

LAINATILI.

Lainatilin talletusten summa oli vuoden lopussa 1.091.119: 62, oltuaan edellisen vuoden päättyessä 810.806: 95. Vuoden lopulla liikkeemme sai säästökassaoikeudet, mutta säästökassan toiminta aloitettiin vasta v. 1945 alusta alkaen. Säästökassatoimintaa harjoitetaan paitsi konttorissa, Oksavan, Jokelankylän, Kärämäen, Saviselän, Ylipään ja Autiorannan myymälöissä.

KIINTEISTÖT.

Kiinteistöissä ei tapahtunut mitään merkittävämpiä muutoksia kertomusvuoden aikana. Eri kiinteistöjen kirjanpitoarvot olivat vuoden lopussa:

Keskuskiinteistö	646.000:—
Kuonan kiinteistö	87.000:—
Oksavan »	93.000:—
Jokelankylän »	100.000:—
Kärsämäen »	528.000:..
Saviselän »	122.000:—
Kuusaan »	32.000:—
Autiorannan »	73.000:—
Ylipään tontti	7.000:—
Pennalan »	12.000:—
	1.700.000:—

KALUSTOT.

Mitään muita muutoksia ei kalustojen kohdalla vuoden aikana tapahtunut kun että kuorma-auto romutettiin ja uusi kunnostettiin tilalle. Autokanta on siksi paljon viime vuosina huonontunut että tällainen on aivan tavallista. Kaluston arvo tilinpäätöksessä oli poiston jälkeen 300.000 markkaa, edellisen vuoden lopussa 329.574: 92.

HAUTAUSVAKUUTUS.

Hautausvakuutus koroitettiin v. 1944 alusta alkaen 1000 markkaan sekä vakuutukseen pääsyn ehtona olleen ostosrajan 3000 markkaan vuodessa. Kuitenkin oli vielä kuluneena vuotena 500 markan vakuutus voimassa niihin jäseniin nähden, jotka v. 1943 tapahtuneessa ostomerkkipalautuksessa palauttivat ostomerkkejä alle 3000 markan, mutta kuitenkin 1000 markan arvosta. Kun jäsenistömme keskuudessa on vielä olemassa epäselvyyttä hautausvakuutuksen ehtojen suhteen, tiedoitamme vielä tässä, että kuluvana vuotena, siis v. 1945, on hautausvakuutettu jäsen joka:

1. on ollut liikkeen jäsenenä vähintään kolme täyttä kalenterivuotta, siis liittynyt ennen tammikuun 1 päivää 1942.
2. on vuoden 1944 ostomerkkipalautuksessa palauttanut v. 1943 aikana tapahtuneista ostoistaan ostomerkkejä vähintään 3000 markan arvosta.
3. ei jäseneksi liittyessään ollut vielä täyttänyt 50 ikävuotta. Ennen tammikuun 1 päivää 1938 liittyneihin nähden tätä ikärajaa ei ole.

Vuoden 1944 aikana oli hautausvakuutuksessa 344 jäsentä ja seuraavien kuolleitten jäsenten omaisille suoritettiin vakuutussumma:

Jäsen N:o	230	Rauha Yrjö
»	»	503 Jyrkkäranta Heikki
»	»	384 Mikkola Olavi
»	»	29 Book August
»	»	229 Hyvärinen Paavo

Henkilökunnan eläkevakuutus.

Liikkeemme toimihenkilöille otettiin v. 1944 alusta lukien työkyvyttömyys- ja eläkevakuutus Eläkekassa Tuessa.

Tapaturmavakuutukset.

Henkilökunta on ollut vakuutettuna tapaturman varalta Kansa-yhtiössä. Tapaturmia ei vuoden aikana sattunut.

Palo- ja liikennevakuutukset.

Kiinteistöt on palovakuutettu Kansassa, ollen palovakuutusarvo 3.882.000 markkaa, kalustojen 1.053.250 markkaa. Tavavarastovakuutus on samoin Kansa-yhtiössä. Palovahinkoja ei sattunut.

VALISTUS- JA KASVATUSTOIMINTA.

Syyskaudella pidettiin aluekokouksia kaikkien myymälöitten alueilla, ollen osanotto niihin eräissä paikoin hyvinkin, muutamilla alueilla siinä oli toivomisen varaa.

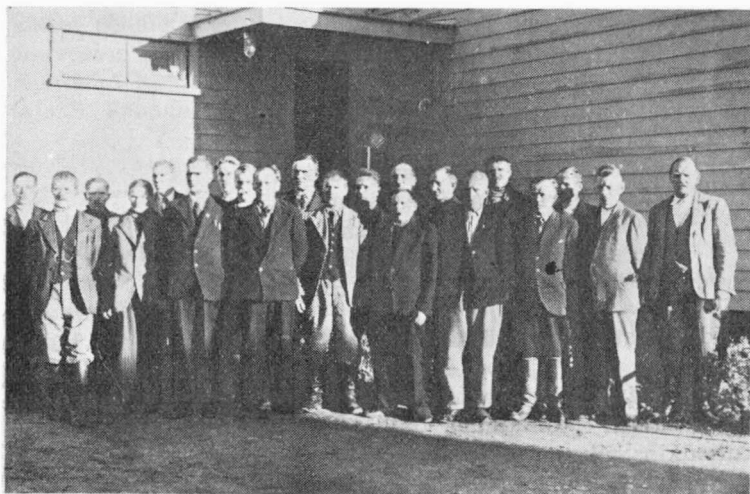
Vanhasta uutta-kurssien osanottajat Saviselän myymäläalueella huhtikuussa v. 1944.

Varsinaiset aluejuhlat jäivät valitettavasti pitämättä etupäässä siitä syystä, että emme katsoneet niitten ajaksi sopivan sydäntalven ja myöhemmin keväällä emme saaneet puhujavoimia järjestymään. Sitäpaitsi olivat huvihuoneistot suurimmalta osaltaan vielä muussa käytössä. Kuluvan vuoden aikana näitä esteitä ei enää ole, joten nyt voidaan järjestää juhlat kaikkialkin myymäläalueilla joissa vain riittävän suuri tupa tarkoitukseen löytyy.

Huhtikuussa järjestettiin kahdet ompelu- eli n.s. vanhasta uutta-kurssit, toiset Saviselän ja toiset Ylipään myymälän alueella. Kurssit onnistuivat erittäin hyvin. Ohjaajana oli rouva Irja Siljander KK:sta.

Osuustoiminnalliset julkaisut.

Kuluttajain Lehteä tilattiin liikkeen kustannuksella kertomusvuoden aikana 851 vuosikertaa, eli 97,4 %:lle jäsenmäärästä. Tämä tietää sitä, että lehti saapuu jokaiseen jäsenperheeseen. Hallintoelinten jäsenille on tilattu Osuusliike-lehti ja henkilökunnalle Työtoveri-lehti.

Jäsenten edustajisto v. 1944.

EDUSTAJISTO.

Jäsenten edustajistoon kuuluivat:

Toimiaika 1943—46:

Vikström Emil, Haapajärvi
 Ruhala Abner, Oksava
 Kaketti Heino, Kärsämäki
 Laitinen Tauno, Autioranta
 Kiiskinen Antti, Saviselkä
 Luotomäki Eero, Haapajärvi
 Partanen Antti, Pennala
 Tervakoski Väinö, Jokelankylä
 Qvist Juho, Kuona
 Martikainen August, Kärsämäki
 Ahola Heino, Oksava
 Luomajoki Heino, Saviselkä

Toimiaika 1941—45:

Vilppola Matti, Haapajärvi
 Rintoo Matti, Oksava

Leskelä Yrjö, Kuona
 Hyttilä Fredrik, Saviselkä
 Tiitto Augut, Haapajärvi
 Harmaala Juho, Ylipää
 Ahonen Jalmari, Jokelankylä
 Kaketti Pasi, Kärämäki
 Laurila Kalle, Autioranta
 Tulppo, Feliks, Kuusaa
 Laajala Juho, Pennala
 Välikangas Fredrik, Haapajärvi

Edustajisto piti sääntömääräisen kevätkokouksensa huhtikuun 23 p:nä, jolloin käsiteltiin m.m. tilinpäätösasiat sekä tehtiin päätös säästökassan perustamisesta liikkeen yhteyteen. Säästökassan toiminnan laillistuttamistoimenpiteet veivät kuitenkin aikaa niin paljon, että toiminta voitiin aloittaa vasta v. 1945 alussa. Syyskokouksessa, joka pidettiin lokakuun 22 p:nä, käsiteltiin sääntöjen 18 §:ssä mainitut asiat sekä valittiin liikettä edustamaan OTK:n KK:n ja Kansa-yhtiöitten kokouksissa v. 1945 aikana varsinaisena edustajana Manna Törmälä, varaedustajana Matti Rintoo, sekä Pohjolan Osuuskauppaliiton kokouksissa Antti Kiiskinen, varalta Paavo Räisänen. Edustajiston toimiaikaa päätettiin jatkaa yhdellä vuodella, joten edustajiston täydennysvaali tulee toimitettavaksi v. 1945 lopulla. Edustajiston kokouksien puheenjohtajana toimi Väinö Tervakoski, sihteerinä liikkeenhoitaja S. Paananen.

Hallintoneuvosto.

Hallintoneuvostoon kuuluivat kertomusvuotena seuraavat:

Mehtälä, Vilho, Haapajärvi
 Päckilä, Adolf, Haapajärvi
 Raappana, Hannes, Kuona
 Ruhala, Abner, Oksava
 Kaketti, Pasi, Kärämäki
 Kiiskinen, Antti, Saviselkä
 Räisänen, Paavo, Ylipää
 Tulppo, Feliks, Kuusaa
 Autio, Niilo, Autioranta

Kokouksissa, joita hallintoneuvosto piti huhtikuun 23 p:nä ja lokakuun 22 p:nä, on tarkistettu m.m. johtokunnan pää-

tökset sekä käsitelty varsinaiset juoksevat asiat. Hallintoneuvoston puheenjohtajan tehtävät ovat edelleen olleet Vilho Mehtälän käsissä, sihteerin tehtävät on hoitanut liikkeenhoitaja S. Paananen.

Johtokunta.

Johtokuntaan ovat kuuluneet puheenjohtajana liikkeenjohtaja S. Paananen sekä jäsenenä Manna Törmälä Haapajärveltä ja Juho Jämsä Oksavalta. Kokouksiin osallistui myöskin säännöllisesti hallintoneuvon puheenjohtaja Mehtälä. Johtokunta kokoontui vuoden ajalla 10 kertaa.

Myymäläneuvostot.

Myymäläneuvostoihin ovat kuuluneet allamainitut henkilöt ja kokouksia on pidetty seuraavasti:

Myymälä n:o 1 Haapajärvi: Emil Vikström, Eero Luotomäki, Severi Jokelainen, Aug. Parttimaa, Fredrik Välikangas ja Feliks Tervonen. Kokouksia pidetty 11.

Myymälä n:o 2 Kuona: Hannes Raappana, Mikko Savikko, Mikko Heikkilä ja Aug. Vuorenmaa. Kokouksia 3.

Myymälä n:o 3 Oksava: Abner Ruhala, Fredrik Korpikoski, Juho Hirvasoja, Matti Vántänen ja Juho Jämsä. Kokouksia 10.

Myymälä n:o 4 Jokelankylä: Jalmari Ahonen, Väinö Tervakoski, Juho Tervakoski, Valtteri Ojala, Juho Jokitulppo ja Heikki Prättälä. Kokouksia 1.

Myymälä n:o 5 Kärsämäki: Pasi Kaketti, Aug. Martikainen, Yrjö Nalkki ja Heino Kaketti. Kokouksia 2.

Myymälä n:o 6 Saviselkä: Antti Kiiskinen, Heino Luomajoki, Heino Kyllönen, Leopold Sääski, Kalle Partanen ja Abel Remes. Kokouksia 4.

Myymälä n:o 7 Ylipää: Paavo Räisänen, Jussi Harmaala, Jaakko Pyhtilä, Einar Kokko ja Emil Toivo. Kokouksia 10.

Myymälä n:o 8 Kuusaa: Feliks Tulppo, Esa Kontio, Antti Vilpula, Taneli Koistila ja Taimi Kumpulainen. Kokouksia 4.

Myymälä n:o 9 Autioranta: Niilo Autio, Taneli Mäntylä, Matti Jämsä, Leonard Kukkola ja Hilja Lehto. Kokouksia 12.

Myymälä n:o 10 Pennala: Juho Laajala, Jani Myllylä ja Hilda Tiitto. Kokouksia 11.

Kokouksissaan ovat myymäläneuvostot täyttäneet tarkastuspöytäkirjan ja kuten edelläolevasta huomataan ovat mo-

net myymäläneuvostot toimineet tunnustusta ansaitsevalla harrastuksella.

Naiset-Mukaan toimikunnat.

Naiset-Mukaan toimikunnat oli valittuna seuraavien myymälöitten alueille, kuuluu niihin:

Myymälä n:o 1 Haapajärvi: Hilma Järvenpää, Irene Lepola, Vieno Vikström, Aini Paananen, Manda Tiitto, Siiri Törmälä ja Aune Kallio.

Myymälä n:o 4 Jokelankylä: Hilma Tervakoski, Lydia Mikola, Maiju Hjerp, Lydia Ahonen, Anna-Maria Katvala, Vilma Tervakoski, Aili Tervakoski, Lyyli Prättälä ja Impi Olkonen.

Myymälä n:o 6 Saviselkä: Helmi Laukkanen, Elli Erkkilä, Tilda Marjomaa, Lyyli Järnfors, Nelma Peltomaa ja Maija Partanen.

Myymälä n:o 7 Ylipää: Rosa Kaipainen, Irja Ekman, Seidi Räisänen, Kerttu Hyyrönmäki, Toini Kortesaari, Ilta Aho ja Kirsti Hituri.

Naiset-Mukaan toiminnan vilkkautta ei rohkene kehua. Kurssitoimintaa lukuunottamatta parin myymälän alueella oli muutakin toimintaa, mutta kyllä sekin vielä siitä piristyy.

Liiketoiminnan tarkkailu.

Hallintoneuvoston valitsemina keskuskassan tarkkailijoina ovat toimineet Vilho Mehtälä ja Adolf Päckilä. Tarkastuksen he ovat suorittaneet 8 kertaa ja on tarkastuspöytäkirjat esitetty hallintoneuvoston kokoukselle.

Vuositilien tarkastajiksi oli edustajisto valinnut KK:n edustajan sekä paikallisista Juho Jokitulpon ja Jalmari Koi-vuahon. Tilintarkastus, jossa KK:n edustajana oli tarkastaja E. E. Luoto, toimitettiin maaliskuun 1—2 päivinä ja on heidän antamansa lausunto järempänä.

Osuuskunnan edustus.

Vuoden 1944 edustivat liikettä äänivaltaisina edustajina Osuustukkukauppaa, Kulutusosuuskuntien Keskusliiton ja Kansa-yhtiöitten kokouksissa Eero Luotomäki ja Pohjolan Osuuskauppaliiton kokouksessa Antti Partanen.

HENKILÖKUNTA.

Vuoden päättyessä oli liikkeen palveluksessa eri toimialoilla 38 henkilöä seuraavasti:

	Naisia	Miehiä	Yht.
Konttorissa	2	1	3
Myymäloissä	15	5	20
Varasto ja kuljetustyöt	—	6	6
Kahvilassa	3	—	3
Leipomossa	6	—	6
	26	12	38

Toimihenkilöitten nimet sekä heidän liikkeen palvelukseen tuloaikansa olivat:

Liikkeenhoitaja S. Paananen	1/1	—37
Kirjanpitäjä Taina Törmälä	11/3	—40
Säännöstelyasiainhoitaja Hilja Tervakoski	1/6	—42
Varastonhoitaja Osmo Mehtälä	15/1	—43
Myymäälä n:o 1 hoitaja Elias Vetosalmi	6/6	—38
» » myyjä Juhani Keränen	7/2	—40
» » » Aino Päckilä	17/11	—41
» » » Eeva Kukkola	1/9	—40
» » » Maiju Kilpala	15/8	—43
» » » Siiri Vaarala	15/9	—44
» » » Liisa Ojalehto	2/11	—41
Myymäälä n:o 2 hoitaja Julia Kajuutti	15/5	—44
» n:o 3 » Manne Parkkila	1/1	—41
» » 3 myyjä Helmi Ylitalo	24/10	—44
» » 4 hoitaja Impi Olkkonen	1/1	—41
» » 5 » Leander Luonua	15/11	—42
» » 5 myyjä Hanna Hyvölä	1/9	—43
» » 5 » Hellin Koponen	15/3	—44
» » 6 hoitaja Taneli Mehtälä	7/2	—37
» » 7 » Hellin Stork	25/8	—44
» » 8 hoitaja Bertta Ruhala	1/5	—43
» » 9 » Hanna Kukkola	7/2	—39
» » 9 myyjä Kaino Myllylä	10/8	—43
» » 10 hoitaja Ella Tiitto	1/5	—41
Autonkuljettaja Paavo Naapuri	10/6	—40
» Eino Estola	24/11	—44
Autonapumies Olavi Naapuri	1/1	—43
» Seppo Törmälä	1/1	—43

Kahvilan hoitaja	Lyyli Harmaala	16/8	—39
» tarjoilija	Kerttu Junnikkala ..	1/1	—44
» »	Rauha Ruhala	22/4	—44
Leipomon työnjohtaja	Aune Kallio	1/10	—42
leipuri	Taimi Haarala	20/8	—43
»	Jenni Törölä	7/8	—44
»	Iida Pulkkinen	8/8	—44
»	Inkeri Mikkola	15/10	—44
»	Sylvi Isokangas	20/12	—44
Varastoapulainen	Yrjö Närhi	1/10	—43
Talonmies	Eino Häkkinen	31/3	—43

TALOUDELLINEN ASEMA.

Liikkeen taloudellinen asema vahvistui jälleen huomattavasti. Vaikkakin monet kustannuserät kuten palkat, verot, lämpökulut y.m. markkamääräisesti nousivatkin, niin myynnin nousun ansiosta ne prosentuaalisesti pysyivät suunnilleen edellisen vuoden tasolla. Kun tavaravaraston arvo pieneni ja esim. kiinteistöihin ei varoja sijoitettu, vähenivät velat n. 700.000 markalla. Hankitun kiinnelainan ja säästökassan perustamisen avulla vapaudutaan aivan pian kokonaan lyhytaikaisen luoton käytöstä.

Edelläolevien tulosten perusteella voimmekin todeta, että liikkeemme on jälleen sivuuttanut yhden tilivuoden onnellisesti ja on yhä vahvistanut asemaansa kaikista vaikeuksista huolimatta.

Tilinpäätös 31. 12. 1944.

OMAIKUUSTASE.

Varat:

Rahaa kassassa	10.381: 73
» shekkitalilla	34.080: 42
Tavaraa myymälöissä	913.325: 85
» keskusvarastossa	608.276: 37
» kahvilassa	1.094: 90
» leipomossa	17.832: 45
Tilisaatavia	12.774: 55
Sijoituksia	45.453: —
Kalustoja	300.000: —
Kiinteistöjä	1.700.000: —
	<u>3.643.219: 27</u>

Velat:

Tilivelkoja	1.199.413: 44
Lainoja jäseniltä	1.091.119: 62
Kiinnelaina	600.000: —
Osuuspääoma	178.974: 90
Vararahasto	342.061: 13
Käyttörahaslo	48.797: 65
Maksamatt. osuusp. korkoja	10.563: 06
Ylijäämä	172.289: 47
	<u>3.643.219: 27</u>

TULOSTASE.**Tulot:**

Myynnin ja tuotannon bruttoylijäämä	1.592.643: 94
Kassa-alennuksia	28.628: 74
Vuosialennuksia	83.373: 56
OTK:n ylijäämän palautus	41.967: —
Vuokratuloja	20.800: —
	<u>1.767.413: 24</u>

Menot:

Kustannukset myymälöissä	541.251: 15
» keskusvarastossa	81.409: 15
» kahvilassa	77.156: 75
» leipomossa	108.050: 70
Yleiskuluja	505.798: 80
Kiinteistökuluja	49.022: 13
Korkomenoja	142.273: 93
Poisto kalustosta	46.099: 72
» kiinteistöstä	44.061: 44
Ylijäämä	172.289: 47
	<u>1.767.413: 24</u>

Ylijäämän käyttäminen.

Tilivuoden ylijäämä oli ilman poistoja	262.450: 63
josta on tehty kiinteistö- ja kalustopoistoja	90.161: 16
joten puhtaaksi ylijäämäksi jää	172.289: 47

Tästä määrästä ehdotamme siirrettäväksi:

Vararahastoon	115.060: 52
Käyttörahaan 10 %	17.228: 95
	<u>132.289: 47</u>

Jäännös 40.000: —.

Johtokunta ehdottaa tämän käytettäväksi seuraavasti:

Johtokunnan käytettäväksi	10.000: —
Ylijäämän palautukseen 1 %:n mukaan jäsenten ostoille	30.000: —
	<u>40.000: —</u>

Jos johtokunnan ehdotus ylijäämän käytöstä hyväksytään, tulevat osuuskunnan rahastot tämän jälkeen olemaan:

Vararahasto	457.121: 65
Käyttöraha	66.026: 60
Osuuspääoma	178.974: 90
	<u>702.123: 15</u>

TILINTARKASTUSLAUSUNTO.

Haapajärvenseudun Osuusliikkeen i.l. edustajiston varsinaisen kokouksen valitsemina olemme suorittaneet osuuskunnan vuoden 1944 tilien tarkastuksen. Sen perusteella esitämme seuraavaa:

1. Tilinavaus on oikea. Tilimerkinnät ovat pätevien tositteitten mukaiset.
2. Tilinpäätös on laadittu oikein ja tilinpäätösperusteet ovat hyväksyttävät.
3. Käteiskassa on hallintoelinten vuoden varrella toimittamissa tarkastuksissa ollut tilikirjojen mukainen. Tilintarkastuksen aikana laskemamme käteiskassa vastasi rahatilin saldoa.
4. Omaisuuserät vastasivat tilinpäätökseen merkittyä määrää ja ne olivat riittävästi palovakuutetut. Käyttöomaisuudesta oli tehty kohtuulliset poistot. Kiinteistön omistus- ym. asiapaperit olivat kunnossa.
5. Velkaerät, jäsenten talletukset ja osuuskunnan rahastot niihin luettuina, olivat oikein merkityt tilinpäätökseen.
6. Kirjanpito oli tarkoituksenmukaisesti järjestetty sekä oikein ja huolellisesti hoidettu.
7. Osuuskunnan liike- ym. toiminta on tilikauden aikana ollut hyvin suotuisaa. Sen hallinnossa ja hoidossa on noudatettu osuuskunnan sääntöjen määräyksiä ja kaikin puolin hyväksyttäviä menettelytapoja. Muutenkin on osuuskunnan asioita hoidettu hyvin huolellisesti ja onnistuneesti.

Edellä esitetyn perusteella ehdotamme,
että tilinpäätös vahvistettaisiin ja
että tili- ja vastuuvellolisille myönnettäisiin vastuuvapaus vuodelta 1944.

Johtokunnan ylijäämäkäyttöehdotus on sääntöjen mukainen; puollamme sen hyväksymistä.

Haapajärvellä maaliskuun 2 päivänä 1945.

E. E. Luoto.

KK:n määräämä tilintarkastaja.

Juho Jokitulppo.

Edustajiston valitsema tilintarkastaja.

Jalmari Koivuaho.

Edustajiston valitsema tilintarkastaja.

HALLINTONEUVOSTON LAUSUNTO.

Tutustuttuaan tilinpäätöksen perusteisiin ja tilintarkastajain antamaan lausuntoon sekä tarkastettuaan johtokunnan vuosikertomuksen, jättää hallintoneuvosto ne sääntöjen 21 pykälän 10 kohdan määräysten mukaisesti edustajiston kokouksen käsittelemään ehdottaen, että tilinpäätös vahvistettaisiin, ja johtokunnan ehdotus ylijäämän käyttämisestä hyväksyttäisiin.

Haapajärvellä maaliskuun 27 p:nä 1945.

Vilho Mehtälä.

Puheenjohtaja.

S. Paananen.

Sihteeri.

LOPUKSI.

Vuosi vuodelta olemme näissä vuosikatsauksissamme tuoneet julki toivomuksen että pitkälliseksi muodostunut sota päättyisi ja jälleen pääsisimme rauhan toimiin. Tämä toivomus vihdoinkin oman maamme kohdalla on jo toteutunut, joskin raskain ehdoin. Vaikkakaan emme vielä vapaudu poikkeusajan tuomista rajoituksista ja säännöstelyistä pitkiin aikoihin, tuo kuitenkin mielettömältä tuntuvan verenvuodatuksen loppuminen jo sinänsä jonkunlaisen vapautuksen tunteen. Vaikkakin liikkeemmekin asema tavaranjakelussa tällaisen niukkuuden aikana on ollut vaikea, olemme siinä, päätellen siitä mielialasta mikä ostajakunnan keskuudessa vallitsee, ainakin tyydyttävästi onnistuneet ja puutteellisuudet on hyvin ymmärretty.

Esitämme lopuksi jäsen- ja ostajakunnallemme, hallintoelinten jäsenille ja toimihenkilöille kiitokset työstä, jonka tuloksena jälleen voimme todeta yhteisen yrityksemme kaikin puolin lujittuneen ja voimistuneen.

Haapajärvellä maaliskuun 27 p:nä 1945.

Sulo Paananen.

Manna Törmälä.

Juho Jämsä.

EDISTYSMIELINEN OSUUSKAUPPALIIKE V. 1944.

Huolimatta siitä, että sota alkukesästä alkaen kiihtyi ja että tavarain, toimihenkilöiden ja kuljetusneuvojen puute sekä raskas verotus edelleenkin rasittivat osuusliikkeiden toimintaa, on edistysmielinen osuuskauppaliike kuluneen vuoden aikana kehittynyt tyydyttävästi. Osuusliikkeiden myynti kasvoi vuoden kuluessa 10,4 % ja oli vuoden lopussa 4.328,5 milj. mk. Kun elinkustannusindeksi samanaikaisesti nousi vain 3,5 %, on välitettyjen tavarain määrä vuoden kuluessa todellisuudessa jossakin määrin kasvanut.

Välirauha aseiti osuuskauppaliikkeenkin suuresti muuttuneeseen asemaan. Karjalan osuusliikkeet oli jälleen jätettävä ja osuuskauppaväki sai muiden muassa siirtyä Kanta-Suomen puolelle. Tuloksena oli, että osuusliikkeiden lukumäärä vuoden kuluessa väheni 8:lla ja oli siis vuoden lopussa 120. Samaten myymäläin ja ravintolain lukumäärä vuoden kuluessa luonnollisesti väheni siitä huolimatta, että eräitä uusiakin myymälöitä ja ravintoloita vuoden kuluessa avattiin. Myymäläin kokonaismäärä väheni 156:lla ja oli vuoden lopussa 2.501 sekä ravintolain 18:lla, ollen vuoden lopussa 305. Siirtymisajan järkytyksistä johtuu myös, että osuusliikkeiden yhteinen jäsenmäärä jossakin määrin väheni. Liittyneiden jäsenten luku oli 13.450 ja eronneiden 33.563, joista kuitenkin osa kuolleita ja poistettuja. Lopulliseksi jäsenmäärän vähennykseksi tuli 20.113, joten jäsenmäärä vuoden päättyessä oli 342.090.

Kulutusosuuskuntien Keskusliitto (KK) r.y.

Epänormaaleista oloista ja vuoden varrella sattuneista muutoksista huolimatta on osuusliikkeiden aatteellisen ja neuvonnallisen keskusjärjestön, Kulutusosuuskuntien Keskusliiton, toiminta jatkunut tyydyttävällä tavalla. Vuoden alkupuolella sattunut pommitus vaurioitti jonkin verran KK:n toimitaloa ja tuotti häiriöitä. Varsinkin välirauhan jälkeen huomattava osa miespuolisista toimihenkilöistä vapautui asepalveluksesta, joten osastot loppuvuodesta voivat jälleen toimia täydellä voimalla. KK:n valistustoiminta on vuoden ajan jatkunut sodanaikaisissa muodoissa. Samaten tilintarkastus- ja neuvontatoiminta on jatkunut entiseen tapaan. Sen sijaan rakennustoiminta on yleisen rakennustilanteen vuoksi ollut lamassa, vilkastuen kuitenkin vuoden loppupuolella. Samoin on ollut

laita v. 1939 perustetun asunto-osaston, joka vuoden loppukuukausina aloitti uudelleen toimintansa.

Kuluttajain Lehden tilaajamäärä oli vuoden lopussa 191.831 vuosikertaa, mikä on 5.915 vuosikertaa pienempi kuin edellisenä vuonna. Konsumentbladetin tilaajamäärä taas oli vuoden lopussa 3.694 vuosikertaa, jossa lisäystä 37 vuosikertaa, Osuusliikkeen 5.323, lisäystä 184 ja Työtoverin 9.905, lisäystä 174 vuosikertaa.

Tuotantolaitosten yhteisen tuotannon arvo oli 20.458.706 markkaa, ja se oli 0,6 % pienempi kuin edellisenä vuonna. KKn koko liikevaihto oli 75.846.406 mk, jossa lisäystä on 6.104.607 mk eli 8,8 %.

Osuustukkukauppa r.l.

Lukuisista vaikeuksista huolimatta Osuustukkukaupan r.l. (OTKn) liikevaihto vuonna 1944 ei ainoastaan pysynyt ennallaan, vaan vieläpä hiukan kasvoikin. Se oli 2.033,7 miljoonaa markkaa. Edellisen vuoden liikevaihto oli 2.005,9 miljoonaa markkaa, joten 1944 saavutettiin 27,8 miljoonan markan eli 1,4 %:n lisäys.

OTKn omat tuotantolaitokset olivat koko vuoden käynnissä lukuunottamatta margariinitehdasta, joka edelleen oli seisahduksissa. Omien tuotantolaitosten kokonaismyynti oli 361,9 miljoonaa markkaa, ja kun edellisen vuoden myynti oli 330,6 miljoonaa markkaa, saavutettiin 31,3 miljoonan markan eli 9,5 %:n lisäys.

Eri tuotantolaitosten tulos selvenee seuraavista numeroista:

	Myynti 1944 milj.	Myynti 1943 markkaa	Lisäys tai vähennys %	Osuus OTKn tuotannon %:
Helsingin-mylly	150,0	117,4	+ 27,8	41,5
Jääsken-mylly	14,8	32,6	— 54,7	4,1
Kahvipaahtimo	59,1	49,5	+ 19,5	16,3
Lihanjalostustehtaat	32,2	23,3	+ 38,4	8,9
Naisten pukutehdas	4,2	4,2	— 0,8	1,1
Paitatehdas	18,5	21,4	— 13,8	5,1
Pukutehdas	19,6	27,1	— 27,6	5,5
Teknokemiallinen tehdas	20,3	17,2	+ 18,2	5,6
Tulitikkutehdas	35,9	30,9	+ 15,9	9,9
Vuodevaatetehdas	7,3	6,9	+ 6,5	2,0

Omien tuotteiden myynnin osuus OTKn koko liikevaihdosta oli 17,8 %.

Osuustoiminnalliset vakuutuslaitokset.

Keskinäisen Henkivakuutusyhtiö Kansan toiminta kehittyi sotatoimista ja evakuoinnista johtuvista häiriöistä huolimatta vuoden 1944 aikana tyydyttävästi. Uusien henkivakuutusten hankinta, joka vuoden keskivaiheilla aleni edellisestä vuodesta, nousi välirauhan solmimisen jälkeen suuremmaksi kuin koskaan aikaisemmin. Hautausvakuutuksista ja saatuja jälleenvakuutuksia lukuunottamatta hankintatulos nousi kertomusvuoden aikana 238 milj. mk:aan eli lähes samaan määrään kuin edellisenäkin vuonna. Vakuutusten lunastus ja voimassapysyminen muodostui edelleenkin hyväksi. Sotakuolemantapausten luvun suuresta lisääntymisestä johtuen kasvoi vakuutettujen kuolleisuus lähes kaksi kertaa suuremmaksi kuin edellisenä vuonna. Yhtiön koko henkivakuutuskanta oli vuoden 1944 päättyessä 1.865 milj. mk ja lisäys edellisestä vuodesta 235 milj. mk.

Keskinäisen Palo- ja Tapaturmavakuutusyhtiö Kansan suoraan hankkima palovakuutuskanta kasvoi vuoden 1944 aikana 1.400 milj. mk:lla eli suuremmalla määrällä kuin koskaan aikaisemmin, nousten 7 500 milj. mk:aan. Palovahinkoja sattui kertomusvuoden aikana 222 eli 2 enemmän kuin edellisenä vuonna. Niistä suoritettiin ja varattiin palokorvauksia 3,9 milj. mk eli 1,2 milj. mk enemmän kuin edellisenä vuonna.

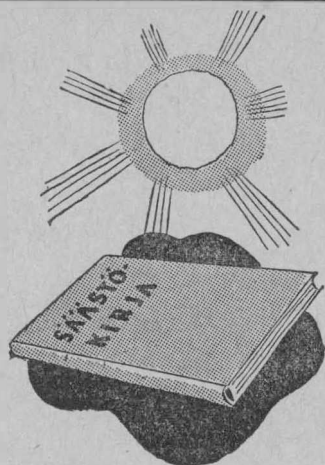
Yhtiön tapaturmavakuutusosaston vakuutuskanta kasvoi kertomusvuoden aikana lähes 100 milj. mk ja nousi 551,7 milj. mk:aan. Myöskin autovakuutusosaston toiminta muodostui tyydyttäväksi.

Eläkekassa Tuessa vakuutettujen toimihenkilöiden luku lisääntyi vuoden 1944 aikana 173:lla nousten 6.215:een. Vakuutettujen toimihenkilöiden vuotuisten eläkkeiden summa kasvoi 10,6 milj. mk nousten 76,5 milj. mk:aan.

Kertomusvuoden aikana liittyi Tuen osakkaaksi 22 osuusliikettä. Osakasliikkeiden luku oli vuoden lopussa 83.

Yleisiä tietoja Haapajärvenseudun Osuusliike i.l. toiminnasta 1937—44.

Vuosi	Jäsen- määrä	Myymä- löitä	Kahvi- loita	Tuotanto- laitoks.	Henkilö- kuntaa	Myynti		Rahastot	
1937	302	7	—	—	12	3.130.063	90	35.756	99
1938	389	9	1	1	20	3.648.487	45	67.036	30
1939	404	9	1	1	21	4.114.889	35	103.297	30
1940	492	9	1	1	26	7.604.823	61	211.118	34
1941	639	10	1	1	29	10.003.929	76	307.922	65
1942	757	10	1	1	29	10.066.910	98	419.699	93
1943	822	10	1	1	30	12.503.244	05	536.734	48
1944	872	10	1	1	38	15.206.609	59	702.123	15

Säästökassamme

olemassaolo ei varmaankaan ole vielä kaukkien jäsentemme tiedossa, sillä se aloitti toimintansa vasta kulumassa olevan vuoden alussa.

Tutustukaa siihen niin tulette toteamaan, että säästökassamme on

**käytännöllinen ja edullinen
TALLETUSLAITOS**

Säästökassatoimintaa harjoitetaan paitsi konttorissamme, myöskin OKSAVAN, JOKE-LANKYLÄN, KÄRSÄMÄEN, SAVISELÄN, YLIPÄÄN ja AUTIORANNAN myymälöissämme.

HAAPAJÄRVENSEUDUN OSUUSLIKE I.L.